

BALTI RIIKIDE JALGPALLI-TURNIIR

TALLINNAS, KADRIORU STAADIONIE
TEISIPÄEVAL, 1. SEPT. 1931. A.

EESTI- LÄTI

25 tk. -

Lumivalgeid hambaid

näitate rääkides ja naerdes, kui farvitate
korrapäraselt **hambapastat** ja **suuvett**

„Stomatol“

K A U B A M A J A

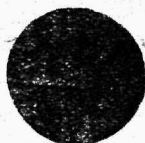
**J
Ü
R
I**

ENTVUSRAAMATUKOOL

1-95-1243

**K
O
D
R
E
S**

HARJU 21

TALLINN

TELEF.: (2)12-12

**PAKUB SUURES VALIKUS
OMA RIKKALIKUST LAOST:**

**Paberikaupu
Kontoriraamatuid
Bürootarbeid ja
-masinaid
Arvelükandeid
Paljundajaid
Täitesulepäid
Tinti**

**Joonistusmaterjale
Tsirklikaste
Pliiatseid
Tuši
Vesi-, tempera- ja
Ólivärve
Lekaale
Joonlaudud**

EESTI KUNSTKÄSITÖÖ OSAKOND.

KINGITUSED KÕIGILE!

Baltiturniiride ülevaade.

Balti riikide jalgpalli-turniiri asutamise mõte kerkib 1927 a. varakevadel Helsingis, sealse FJFA kongressi puhul korraldatud „pallinäda“ puhul. Kongressil viibivad Eesti, Läti ja Leedu jalgpalliliitude esimehed A. Mändvere (Lugenberg), R. Janson ja A. Piragius, kasutades erilist juhust, kohapeal Helsingis ja hiljem läbisõidul Tallinnas käsitades jalgpallisporti puutuvaid küsimusi, saavutavad üldjoontes sobimuse jalgpalliturniiri igaaastaseks korraldamiseks, tehes Läti jalgpalliliidule ülesandeks veel sama aasta sügiseks välja töötada turniiri määrused.

Turniiri korraldamiseks olid mitmesugused põhjused. Juba aastaid spordiringkondades ja ajakirjanduses, üldise hooaja saavutuste najal, püüti teha kindlaks selle hooaja parim rahvus, andes temale Baltiriikide jalgpallimeistri tiitli. Ka üldine rahvusvaheline jalgpallilm momendil seisis ummikus leidmata lahendust olümpia-mängude osavõtu küsimuses. Kuna olümpia-mängudel jalgpall kavas peamiselt kassa täitmiseks, siis tugevamad jalgpalliriigid juba aastaid käisid ringi jalgpallile erilise turniiri korraldamise kavaga, kavatsedes jätta jalgpalli välja olümpia-mängude kavast. Üldjoontes kujunes seega umbes järgmine kava: jäädes eemale olümpia-mängudest, korraldatakse rahvusvahelise jalgpalliliidu algatusel iga aasta maailma esivõistlused jalgpallis, maailmameistri nimele. Võistlused toimuvad ringkondade jaotuse alusel. Sarnane jalgpalli suurturniir võib aga siiski korraldada teatud vaheaegadega, selle täitmiseks ja ka üldise jalgpallispordi huvides oli tarvis iga aasta suurimaid sündmusi. Kuna ka sellane suurturniiri (maailma esivõistlused) kava alles algastmes ja väga kahtlev tema läbilöövus, keskriigid alustavad ja organiseerivad sootuks omapärase turniiri — Kesk-Euroopa karikavõistlused (Mitropacup). Selles kohtavad rahvused, ja üksikute rahvuste parimad klubid.

Need kaks suurt rahvusvahelist turniiri, saavad meie turniiri asutamise tõekeks. Alguses näib sobivam Kesk-Euroopa klubivõistluste kava, sest see on uus ja omapärane. Hiljem aga kui Baltiriikide juhtivad jalgpalliklubid ei suhtu usaldavalt ettevõttesse, jäädakse rahvuste kohtamise juure, püüdes siin tasapisi ette valmistada maailma esivõistluste kava kohaselt tulevastele Ida-Euroopa zooni võistlustele ja ühtlasi ametlikult lahendada Baltimeistri tiitel.

25. septembril 1927 a. astub kokku Riias Baltiriikide jalgpalli-turniiri asutav koosolek. Sellest võtavad osa esialgu ainult Eesti ja

Läti esindajad, sest Leedu pole omi saatnud. Kaaludes turniiri korraldamist, võetakse aluseks Ida-Euroopa zooni riikide osavõtu küsimus. Kava kohaselt kuuluksid sinna Eesti, Läti, Leedu, Poola, Rumeenia. Kuna aga Leedul saadud esialgne nõusolek, siis näib võimatuna Poola kaastöö selles turniiris ja teiseks Poola ja Rumeenia osavõtu juures ei suudaks majandusliselt teostuda turniir. Ka Soome osavõtt seaks korraldavale riigile suured raskused. Nii jääb turniir kolme riigi (Eesti-Läti-Leedu) vaheliseks jõukatsumiseks. Kuna ka osavõtjad suhtuvad kartlikult ettevõttesse, siis jäetakse esimese turniiri korraldamine 1928 a. Eesti, kui aktiivsema algataja, hooleks.

Kui hilissügisel kõik kolm osavõtjat oma juhatuste kaudu ratifitseerinud Baltiriikide jalgpalli-turniiri, asub Eesti jalgpalliliit tegelikule I Baltiriikide jalgpalli turniiri korraldamisele 25.—27. juulil 1928 a.

Andes turniiride ülevaate ei saa siin jätta nimetamata, et igal turniiril on tekkinud arusaamatusi. Juba esimesel turniiril, peale selle, kui Eesti muudab esialgse mängude järjekorra, tekitab konflikt. Leedu protesteerib, kuid võistleb kaasa ja järgneval kongressil Riias, kus turniiri vahekohtu otsusel tuleb harutusele protest, Leedu võtab selle tagasi, lugedes vahejuhtumise likvideerituks.

Turniir ise möödub suure huviga.

Võtjaks osutub LÄTI.

LÄTI-LEEDU. Läti esineb suure hoo ja kindlusega saavutatades kohe 2. min. Pavlovi kaudu 1:0. Tf. Vaters 27. min. suurendab Läti edu 2:0, mis ka jääb poolaja resultaatiks. Teisel poolajal kiire Läti tf. Vatersi kaudu tuleb Leedu kahjuks 3:0. Kuigi Leedu oleks kõigiti teeninud auvärava ei anna lõpuvile seisule muutust. Pealtvaatajaid 1.126.

EESTI-LEEDU. Eesti meeskonda on tabanud ebaõnn. Just turniirimängu hommikul langeb koosseisust vigastuse tõttu if. Ellmann, kuna juba varemalt teada kaitsevääelaste Reinfeldi ja Brenneri puudumine. Lisaks neile puudub vigastusest Tipner. Mängu Leedu vastu võidab Eesti lootustandvalt 6:0. Väravaid sajab 1. (Pihlak), 14. (Räästas), 21. 57. (Pihlak), 74. ja 78. (Maurer) minutitel. Selle mänguga omandab Eesti jäädavalt „Vaba Maa“ poolt 1925 a. Eesti-Leedu võistlusteks väljapandud hõbekannu. Pealtvaatajaid 1.421.

EESTI-LÄTI. Võistlus kahe rivaali vahel on tugevamaid senistest kohtamistest. Esimesel poolajal värvateta mängus surub tugevalt Eesti, kuid tagajärjetult; lastakse käest kindlad väravavõimalused. Teisel poolajal, kus märgatavalt Läti hoog kipub ületama meid, 17. min. ps. Taurinsch pealöögiga viib Läti võidule 1:0. Kuigi värav mitte just puhas, pörgates ülalt latist värava joone suunas, loeb rootslane Gustav Ekberg värava. Võiduga Leedu ja Eesti üle B. T. meistritiitli omab 1928 a. Läti. Pealtvaatajaid 2.890.

VIRU
22

Uuesti ümberehitatud ja suurendatud
kõige vanem

valmisriiete äri Eestis

K-m. „ERPE“ VIRU 22

Telefon (2)18-54

endine M. Pikarewitsch

soovitab suures valikus

Daamide ja Hõrrade valmisriideid
ning riidekaupu meetri viisi.

Tellimiste vastuvõtmine ja täitmine korralik
oma töökojas vilunud juurelõikaja juhatusel.

Kõik meilt ostefud riided saavad maksufa pressifud.

Müük orderite peale.

K-M. „ERPE“ VIRU 22

VIRU
22

Kooliõpilaste vormimütse

kõikidele koolidele

kooli alguks soovitab

Paul Michelson

Asut. 1898. a.

Vana Posti tän. Nr. 8.

P. S.

Määruse järele õiges vormis ja värvis kooliõpilaste vormimütse
saab ainult VANA POSTI TÄN. Nr. 8.

Järjekordseks võistluse korraldajaks on Läti Jalgpalliliit. Turniir peetakse Riias 14.—16 augustil 1929 a.

Võitjaks osutub napi paremusega Eesti.

LÄTI-LEEDU. Esimene poolaeg möödub värvateta. Teisel poolajal Läti vs. Valdi Pladde, kes astub mängu vahetatuna, lööb 5,21, ja 40. min. Läti võiduvärvavad. 20 sekundi enne lõppu Leedu tf. Chmilievskis vähendab vahet 3:1. Leedu meeskond esineb tunduvalt paremini ja kindlamalt kui eelmisel turniiril Tallinnas. Ka teisel päeval Eestiga mäng tõendab seda, manades esile kartusi Leedu ärkamisele jalgpallis, mis ka aasta hiljem üllatuslikult teostub. Pealtvaatajaid 2.560.

EESTI-LEEDU. Esimesel poolajal saavutatakse viik 2:2. Einmani 16. min. löödud värava viigistab ps. Bruzinskis 23. minutil. Pihlakilt viidud juhtima 32 min. 2:1 viigistatakse kolm minutit hiljem Rutkauskase madallöögiga. Teisel poolajal 12. min. saavutab Kaljot värava, mida aga vahekohtunik sakslane dr. P. Bauwens ei tunnusta. 14. min. Einmann viib Eesti juhtimisele 3:2 mida 30. ja 40. min. täiendab 4:2 ja 5:2 tf. Ellman. Pealtvaatajaid 2.132.

EESTI-LÄTI. 9. min. torkab Einman peaga 1:0 Eesti heaks. Veerand tundi kulub enne kui viigistab ps. Pride 1:1. Kohe aga 29. min. tf. Ellman suurendab sisu 2:1. Eesti meeskond esineb hästi ja innukalt. Kogu pealtvaatajaskond, keda 3.380 (ametlikult), on juba kindlad Eesti puhtas võidus. Ka viik ei too Lätile pääsmist sest suhtelise paremusega alates viigist 2:2 kasvab Eesti paremus, kuna aga viigilt 0:0 oleks võitnud Läti ja viigilt 1:1 saavutatud absoluutne viik.

Teisel poolajal muutuvad kaardid, Eesti meeskond on enda välja mänginud. Läti tugeval survele ja pealtvaatajaskonna marulisel ergutusel 17. min. vä. Pavlovs viigistab võistluse. Meie meeskond olles teadlik mängu tulemuse arvestamises, püüa kõik teha mida veel jõunatuke lubab. Meeleheitliku kaitsmisega lõpeb võistlus andmata enam värvavaid. Pingutuse suurusest oleks näide, et kaasasõitvad ekskursandid-daamid üleelatud erutusest haigestusid.

Kuna määrused selgelt väljendavad, et kahe osavõtja võrdsel punktide sisul on turniiri otsustajaks värvavate suhe, lätlased millegi pärast ei kuuluta võitjat ega anna üle võidupärga. Alles pikaajalise seletuse peale, kus juba lahkunud Eesti meeskond, antakse üle võidumärgid ja tunnistatakse rahva vilekontserdi saatel Eestit II Baltiturniiri võitjaks.

Kolmanda turniiri korraldab Leedu Jalgpalliliit Kaunases, 15.—17 augustil 1930 a. Turniiri võidab ka tegelikult Leedu ise.

EESTI-LEEDU. Sellel turniiril käib Eesti käsi sootuks halvasti. Mäng Leeduga lõpeb Eesti kaotusega 2:1. Esimene poolaeg ei anna

Georg Stude

Kola shokolad

on soovitav kõikidele sportlastele.

Hind 35 senti.

KAUBAMAJA

„SPORT“

S. KARJA 18

KÖNETR. (2)23-00

KÕIGE SOODSAMATE
HINDADEGA OSTATE

Jalgpalle

Võrkpalle

Korvpalle

Võimlemis

Kinge ja

Trikoosi

j. n. e.

TAIELIK JALANÕUDE

OSAKOND

Nõudke hinnakirju!

tulemusi. Teisel — 5. min. Karm juhib palli Leedu võrku. 20. min. on väravaesine lage ja Leedu viigistab 1:1. See ei kesta aga kaua. Kohe lahtilööduna tuuakse pall Eesti väravale, kus tema Einmani jalast viib Eesti kaotusele 2:1.

EESTI-LÄTI. Esimese mängu kurb lõpp pole veel haihtunud, kui ees seisab vana vastane Läti. Esimese veerandtunniga on lätlased juhtimisel 2:0. Paar minutit hiljem õnnestub Einmanil vähendada vahet 2:1. Viik poolajale tuleb Läti enda kaasabil. 37. min. Lauman, püüdes päästa peaga väravale löödud palli, suunab viimase väravasse, mille päästmiseks ei küüni väravvaht. Teine poolaeg algab tugevalt. 10. min. saavutavad lätlased kornerist 3:2. Vigastusega lahkub Lauman lätlastelt ja Einman Eestilt. Lätlased jäävad 10 mehega, kuna Eesti asendab vigastatu Ellmaniga. Võistluse käigus see enam muudatusi ei too ja Eesti lahkub väljalt teise kaotusega olles surutud kolmandamale kohale.

LEEDU-LÄTI. Kuna mõlemad olid võitnud Eestit ja seega omasid 2 võidupunkti, kujunes kolmas kohtamine eriti pinevaks. Viigi puhul on paremus Leedul, sest väravate suhe 2:1 on parem kui 3:2. Läti, eelmiste aastate kogemusel ei täha seda lubada. Jääb üle ainult võita. See pole aga nii lihtne. 31. min. läheb Leedu juhtimisele 1:0. Kolm min. hiljem viigistab Läti äär. See on ka poolaja resultaadiks. Teisel poolaja algul kohe Leedu surub end ette. 2:1 Leedu heaks. 16. min. välja jooksnud väravavahi tõttu lätlased saavad viigi 2:2. Viik ei püsi, kohe samal minutil lätlased tugevast pressist asuvad 3:2 uhtima. Näib, et võidab ka sellel korral Läti, kuid ei! Poolteist minutit enne lõppu leedulased lühidalt maalt toovad võiduka viigi 3:3. Vahekohtunik sakslane Muntau lõpetab rahva kohutaval juubeldusel III Baltiturniiri, millega senine viimane, Leedu, end surus turniiri ajalukku.

Sellega ei ole aga veel kõik korras. Määruste kohaselt poleks Eesti tohtinud vahetada mängijat teisel poolajal. Läti antud protest, milles ei olnud aga täidetud kõiki vahekohtu määruse nõudeid, jäeti kohtu poolt tähelepanemata. See otsus, kuigi õiglane ei rahuldanud Lätit.

Ta nõuab erakorralist kongressi, kes arutataks nende protesti. Eesti ja Leedu ei leia selle tarvilikuks, kuna vahekohtu otsus pole appelleeritav. Läti tarvitab survet ja keelab läti organisatsioonidel läbikäimise eesti ja leedu klubidega, ähvardades isegi ärajääda järgnevatest turniiridest. Kuna sarnane olukord kestab üle talve, varakevadeks ebanormaalsest olukorrast pääsemiseks otsitakse ühiselt teid. Tulemusena on erakorraline kongress 10. mail 1931 a. Tallinnas. Siin, selgub järelandes ühine kõigile kolmele riigile vastuvõetav ettepanek, mis mitte üksi tähtis III turniiri otsustamises, vaid näitab, et veel küllalt pole elule vastavad mõningad määruste osad. — Kongressi kokkulepe väljendub otsuses:

Kohvik ja kondiitriäri
H. FEISCHNER

Tallinn

Harju tän. 45
Kõnetraat (2)19-50

Tallinn, **Pikk tän. nr. 47**, kõnetr. (2)10-02 (444-22)

 Soovitatav suures valikus

Spordi-abinõusid

Baltiriikide Eesti, Läti ja Leedu erakorraline kongress, arutades III Baltiriikide turniiri konflikti otsustamise küsimust, leidis et turniiril kerkinud arusaamatuste põhjuseks on mitte küllalt täielikud maksvad statuudid, milliste pärast võisid olla riivatud Läti huvid, ainumaks konflikti lahendamise teeks ning tuleviku arusaamatuste ärahoidmiseks on turniiri määruste muutmise ja täiendamine, otsutas:

- 1) Baltiriikide jalgpalliturniir, peetud vanade määruste kohaselt 1928—1930 a. LÕPETADA ja karikas lugeda väljamängimatuks.
- 2) Asutada uus igaaastane turniir, Eesti, Läti ja Leedu koondatud meeskondade vahel Balti meistri nimele, määruste järele, millised välja töötatakse ja vastu võetakse kõigi kolme liidu poolt.
- 3) Uue turniiri väljamängimiseks määratakse järjekord: Tallinn, Riga, Kaunas, alates 1931 a. Mai kongressi otsuste alustel peetaksegi 30 augustist — 1. septembrini Tallinnas järjekorralist kongressi.

Kas on turniiri korraldamisel mõtet, kui juba niigi peetakse iga aasta võistlusi, on vast üldiselt seatud küsimusi. Vastates peab mainima, et turniir omab määramatu suure teguri jalgpalli liikumises, nendes maas, kes temast osa võtavad. Kogu hooaja suun ja töö rajatakse esinemisele turniiris. Turniir elustab hooaega ja ka sportlasi, tegelasi endid. Vaevalt oleks Leedu suutnud lühikese ajaga tõusta väärikaks konkurendiks Eesti ja Lätile, kui poleks olnud kihutajaks turniir. Suur valitsuse ja seltskonna tähelepanu tiivustab edule. Juba praegu näeme suurt huvi turniirile, milline on kasvanud aastast aastasse võrreldes esimese turniiriga 1928 a. Sarnase pinevuse juures võib julgesti ennustada, et aastate möödumisel mitte üksi Baltiriikide jalgpalliturniiri suurimaks sportliseks sündmuseks Balti riiges.

Muusikariistade äri

Tallinn, Pikk t. 29

Eugen Brandt

Suurim ja täielikum
nootide ladu Eestis

Muusikariistad ja nende tarbeid,
grammofonid, piadid, ja nõelad
esimese järgu firmadelt.

MAAILMAKUULSATE
KLAVERIFIRMADE
AINUESINDAJA
EESTIS :

Rud. Ibach & Sohn, Barmen,
Römhild, Veimar.

*Naiste- ja meeste
valmisriideid,
ingl. imprägn.
vihmamantleid,
mööbliriidet ja
vaipe*

*soovitab suures valikus
kõige soodsamate
hindadega*

M. Josselov,

Tallinnas, Kuninga 6.

Spordi ja kehakultuuri
kirjandus

on suures valikus saadaval

**KLUGE &
STROHM'i**

**RAAMATU-
KAUPLUSES**

TALLINN, PIKK 9. TEL. 429-46.

Uelt avatud äri

Old England

Tallinn, Pikk 3, tel. (2)34-86

ERIALA:

HÄRRADE KUBARAD, HÄRRADE
JA DAAMIDE PESU,
KINDAD, TRIKOOD
NING TEISED MOEKAUBAD.

Korralik teenimine.

Odavad hinnad.

EESTI-LÄTI

Eesti rahvusmeeskond

Tipner

Einmann — Neumann

Reinfelet — Silberg — Idlane

Räästas — Kاستanje — Ellmann — Laasner — Kass
(„Võitleja“, Narva)
ehk Karm
ehk Uukivi

Vahekohtunik Osborn Wenzel (Rootsi)

Jürgens

Kundrats — Grawelis

Rose — Behrsinsch — Lindmanis

Skadinsch — Petersons — Skinz — Stauers — Andrejews
(Scheibelis)

Läti rahvusmeeskond

Sokolaad

GINOVKER & Co

Biskviit

Hooaja uudised kohale jõudnud:

**Inglise ülikonna-, palitu-
ja püksiriidet; mantli-, klei-
di ja kostüümiriideid**

suures, maitserikkas valikus

kleidisiidi

soovitab kõrges headuses
möödukate hindadega

K-m. J. Berkowitsch

Viru tänav 23.

**SOODSAIL
TINGIMUSIL**

**KIVIRISTE
OSTATE
JÜRGENSI**

MEHAANILISEST
MARMORI JA GRA-
NIDIPOOSTUSEST

TALLINN
KAUDMEHE TN. 7

Rikkalikus valikus

**Villaseid, siidi ja Puuvillaseid
riidekaupu** igasugu otstarbeks
Vaipu ja aknakardinaid

soovitab RIIDEKAUPLUS

JULIUS ROSING

Tallinnas

Suur Karja №

9

Kõnetraat 445-84

Tarvitajad!

Ostke kõik tarvisminevad riidekaubad

Kodumaa vabrikute riidekauplusest

HERMAN RÕIVAS

Tallinnas, Estonia pulestee 11, kõnetr. 304-80

Et minu äri kaupleb **ainult kodumaa saadustega**, siis on mul ka võimalus pakkuda lugupeetud ostjaskonnale **kõige suuremas valikus kodumaa vabrikute riidekaupu**. Kodumaa riidekaup ületab välismaa riidekauba **hindade odavuse** kui ka **kõrge headuse** poolest.

Müük väiksel ja suurel arvul.

Suurim Eesti valmisriiete äri

Telef.
444-84

K.-m. „LYON“

Telef.
444-84

Tallinn Harju 39 (Kuld Lõvi vastas)

Suuremas valikus daamide ja härrade
üliriideid, elegantsimates lõifedes.

Hinnad võistlemata odavad.

Järelmaks võimaldatud.

Tellimiste vastuvõtmine.

AR1-95-01273

Rata**Tallinn, Pikk 25, kõnekr. [(2)19-43 (441-63)**

Kingad

Botikud

Kalossid

Alati värsked uudised!***Palume meid külastada.*****Restoraan - Hotel „Du Nord“**

Rataskaevu tän. 3. Telef. 433-45

*Suurepäraline***Rootsi eine***kella 11-2 p.l.***75 snt.****Lõunal ja õhtul kunstnikkude kapelle.****1. septembrist sügis-hooaja avamine uudistega.**